Podstatné jméno legenda bývá často používáno s přívlastkem žijící. Tím je zdůrazněno, že uvedený výraz je používán spíše pro události a osoby v čase minulém, v případě osob pro ty, které už nejsou mezi námi.

Legendy, ať již žijící nebo mrtvé, má každý obor lidské činnosti a jistě je má i folk jako hudební žánr.

Často jsem přemýšlel, v jakém okamžiku, či při jaké události, se určitá osoba náhle či pomalu mění v legendu.

Nenápadný c. a k. poštovní úředník Vladimír Vašek vydal pod jménem Petr Bezruč v podstatě jedinou sbírku veršů a dostal se na české básnické nebe. Kdyby James Dean natočil pouze film Rebel bez příčiny a pak zahynul při havárii, již tím by vstoupil mezi legendy. Totéž se ale týká autora Rosy na kolejích a ještě několika podobných písní, od doby svého vzniku ničím dalším z jeho dílny nepřekonaných a stále hraných.

Vkrádá si mi do úst věta, že ti lidé se objevili ve správnou dobu se správným tématem na správném místě, ale myslím, že toto rádoby filozofické rčení nestačí.

Není to tak dávno, kdy jsem spolu s tehdy neznámou redakční kolegyní seděl asi s dvaceti lidmi na koncertu zpěvačky s harmonikou ve vytahaném tričku a odřených džínách. Po první písni jsem přestal dýchat. Za pár let na mě ta dívka koukala ve vyretušované podobě z prvních stránek prestižních časopisů a známí, co "maj taky rádi ten folk" se mě ptali, zda nemám její první desku, do té doby známou jen mezi pár lidmi.

Zrození hvězdy je individuální proces, který nelze podle mého soudu předem definovat. Samozřejmě, tzv. "hvězdu" lze vyhnat a vyrobit manažerskými prášky a neustálým omíláním v médiích podle hesla "kdo není v TV, neexistuje". Jenže taková "hvězda" velmi brzy zhasne a je nahrazena jinou, stejně jepičí a krátkodechou. Zde se legenda nezrodí a zrodit nemůže, umělý pomník je z papíru a taje jako loňský sníh.

Přiznám se, že bych nechtěl být legendou. Především proto, že od ní lidé očekávají minimálně stále stejnou kvalitu tvorby a kvalitu interpretace. Být legendou je závazkem vůči těm, díky kterým jsem se legendou stal. A publikum jako spolutvůrce legend bývá jásavé, hřejivé, ale někdy zlé a kruté. U jedné legendy se zajímá na prvním místě, zda vystoupí jako vždy (aspoň to minule Franta nebo Pepa povídal) opilá a bude zase žvanit, u druhé bude nekriticky přijímat novou tvorbu bez ohledu na kvalitu, protože kvalita tvorby legendy nemůže být jiná než dobrá.

Je velmi těžké oddělit lidskou tvář interpreta od tváře jevištní. Z tohoto hlediska je ideální tu druhou, civilní tvář neznat. Vynikající český herec Martin Růžek kdysi vyprávěl, jak ho odmítl prodavač obsloužit, neboť den předtím jej v kině viděl hrát pátera Koniáše ve filmu Temno.

I legendy jsou jen lidé se všemi chybami, se všemi klady. Je velmi těžké při neustále adoraci zůstat sám sebou a alespoň předstírat skromnost a nedostatek sebestřednosti. Typickým příkladem je zde politika, kde nastává "skleníkový efekt" v tom smyslu, že lidé žijící v uzavřeném prostoru, za neustálého pochlebování a bez kontaktu s vnějším světem, se stanou středem vesmíru.

Nechci za každou cenu v přeneseném slova smyslu střílet do lidí, kteří něco v životě dokázali nebo něco znamenají.

Na druhé straně si nelze lhát do kapsy. Zažil jsem potlesk vestoje legendě, která při vystoupení šumlovala, nedržela rytmus a neznala slova. Zde plně působil zatím fungující duch povinné úcty daný zejména vzpomínkou a pod heslem " pořád jako za mlada". Jenže za určitý čas se potlesk ve stoje může změnit v pískot, nikoliv na pochvalu, jak zpíval Karel Kryl.

Zažil jsem legendu, která se urazila, když recenzent napsal, že podala standardní výkon.

Další žijící legenda použije v části písně satiru hodnou Dikobrazu, ale publikum to přehlédne jako krajinu, jásá a běda tomu, kdo nejásá.

A vůbec nejtěžší v životě je okamžik, kdy je třeba odejít. Zde jsou ve "výhodě" ti, kteří odešli předčasně, a kteří si dnes povídají nebeském penziónu pro muzikanty. De mortuis nihil nisi

bene, jak mi napovídají zoufalé trosky mé středoškolské latiny.

Jsem ve věku, kdy občas přemýšlím, kdy a komu předat pomyslný klíček od auta. Nikdo by se nechtěl dožít chvíle, kdy cítí v okolí skrývaný posměch na téma: On už měl dávno odejít.

Na legendy se asi střílet nemá, jsou to lidé jako my. Ale občas se mi chce tu pomyslnou zbraň zvanou samostatné myšlení aspoň potěžkat v ruce.